

แบบฟอร์มการจัดการความรู้

การจัดการความรู้ของงานบริการปฐมภูมิและเวชศาสตร์ครอบครัว

หัวข้อในการจัดการความรู้ (Knowledge Vision)

เรื่อง พัฒนาระบบการเบิกยาให้ผู้ป่วยโรคเรื้อรังจากใบสั่งยานอกของแพทย์

วัน/เดือน/ปี ที่จัดการความรู้ 18 ตุลาคม 2565

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1. นางสาวอนุสรรา	พัฒนวัชรกุล	ผู้จัดการความรู้ (KM Manager)
2. นางสาวสายชล	สมจิตร	คุณอำนวย (Facilitator)
3. นายราชัน	เพียรสร้าง	คุณกิจ
4. นางสาวอภิญญา	ศรีศักดิ์	คุณกิจ
5. นางสาวสุภาศรี	ใจสงัด	คุณกิจ
6. นางรุสลีนา	หวังดี	คุณกิจ
7. นายชุมพล	สังฆธรรม	คุณกิจ
8. นางหทัยรัตน์	นาสมโภชน์	คุณกิจ
9. นายอมร	ปานสมพงษ์	คุณกิจ
10. นางสาวกัลญา	โหยหวล	คุณกิจ
11. นางสาววรรณวิภา	น้ำเงิน	คุณกิจ
12. นางสาวสราวลี	ขุนศรี	คุณกิจ
13. นางสาวเกิ้ลิตไพลิน	รักคุณ	คุณลิขิต (Note Taker)

1. หลักการและเหตุผล

ด้วยงานหน่วยบริการปฐมภูมิและเวชศาสตร์ครอบครัว ศูนย์การแพทย์ฯ เป็นหน่วยงานให้บริการด้านสาธารณสุขแก่ประชาชน และเป็นแม่ข่ายในการดูแลงานปฐมภูมิให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ทั้ง ๓ แห่ง ๑ หน่วยบริการ ได้แก่ รพ.สต.บ้านท่าบ่อ ตำบลชุมพล รพ.สต.บ้านลาดช้าง ตำบลบึงศาล รพ.สต.บ้านคลอง ๑๔ เหนือ ตำบลคลองใหญ่ และหน่วยบริการสุขภาพตราครุฑนครินทร์วิโรฒ (วัดอำภาศิริวงค์) ม.6, ม.7 ตำบลองครักษ์

จุดเริ่มต้นของการพัฒนาระบบการเบิกยาให้ผู้ป่วยโรคเรื้อรังจากใบสั่งยานอกของแพทย์ เริ่มจากการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสุขภาพในชุมชน วันที่ 15 กันยายน 2565 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองใหญ่ วันที่ 29 กันยายน 2565 ณ รพ.สต.บ้านท่าบ่อ และวันที่ 6 ตุลาคม 2565 ณ รพ.สต.บ้านลาดช้าง ได้สรุปประเด็นปัญหา/ความต้องการ พบปัญหาผู้ป่วยจากคลินิกโรคเรื้อรังที่ รพ.สต. มีใบสั่งยานอก (บัญชียาที่รับในโรงพยาบาลเท่านั้น) จากแพทย์ซึ่งต้องมารับในโรงพยาบาลเท่านั้น ผู้ป่วยไม่สะดวกมารับยาในโรงพยาบาล เพราะระยะทางไปโรงพยาบาลค่อนข้างไกลกว่าการรับที่ รพ.สต. บางรายไม่มีเวลา และบางรายไม่มีรถเดินทางไป ทำให้ผู้ป่วยขาดยาไม่มียาทาน จากการประชุม CUP BOARD ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้นำปัญหาดังกล่าวมาปรึกษาหารือ มีมติให้งานหน่วยบริการปฐมภูมิและเวชศาสตร์ครอบครัว มารับยาให้ผู้ป่วยและส่งคืนยาให้ รพ.สต.วันถัดไปเพื่อให้ผู้ป่วยมารับที่ รพ.สต.แทนการมาโรงพยาบาล ทำให้ผู้ป่วยสะดวกมากขึ้นต่อการรับยาและทานยาอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น ทางหน่วยงานบริการปฐมภูมิและเวชศาสตร์ครอบครัว จึงได้จัดทำการจัดการความรู้เรื่อง พัฒนาระบบการเบิกยาให้ผู้ป่วยโรคเรื้อรังจากใบสั่งยานอกของแพทย์ เพื่อให้ผู้ป่วยสะดวกต่อการรับยาและทานยาได้อย่างต่อเนื่อง

2. วัตถุประสงค์

1. มีระบบการรับยาให้ผู้ป่วยโรคเรื้อรังจากใบสั่งยานอกของแพทย์
2. มีทะเบียนรายชื่อผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ต้องรับยาในโรงพยาบาลจากใบสั่งยานอกของแพทย์

เป้าหมาย/ตัวชี้วัด

1. ผู้ป่วยสะดวกต่อการรับยาจากใบสั่งยานอกและทานยาได้อย่างต่อเนื่อง

4. วิธีการ/รูปแบบการจัดการความรู้

- Success Story Telling (SST)(กรณีเลือกข้อนี้ให้ใส่ข้อมูลตามตารางข้อ 5.1)
- The World Café (กรณีเลือกข้อนี้ให้ใส่ข้อมูลตามตารางข้อ 5.2)

5. กระบวนการจัดการความรู้

5.1 Success Story Telling (SST)

ผู้เล่าเรื่อง (Narrator)	เหตุการณ์ (Context)	เทคนิค/วิธีการ (Action)	ผลลัพธ์ที่ได้รับ (Result)
คุณสายชล สมจิตร	คุณสายชล สมจิตร เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ช่วยแพทย์ตรวจรักษาผู้ป่วย พบว่าขณะตรวจรักษาผู้ป่วยได้แจ้งพยาบาลว่าขอทานยาตัวอื่นแทนตัวที่ต้องไปรับยาที่โรงพยาบาล เพราะไม่สะดวกไปรับ	<ul style="list-style-type: none"> - คุณสายชล สมจิตร รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นและแจ้งหัวหน้างานเพื่อนำมาประชุมภายในหน่วยงาน - นำเรื่องเข้าประชุม CUP BOARD ศูนย์การแพทย์ฯ เพื่อหาทางแก้ปัญหาได้ข้อสรุปว่า ให้งานหน่วยบริการปฐมภูมิและเวชศาสตร์ครอบครัว มารับยาให้ผู้ป่วยและส่งคืนยาให้ รพ.สต.วันถัดไปเพื่อให้ผู้ป่วยมารับที่ รพ.สต. แทนการมาโรงพยาบาล 	ผู้ป่วยสะดวกมากขึ้นต่อการรับยาและทานยาอย่างต่อเนื่อง
คุณเกิ้ลตีไพลิน รักคุณ	คุณเกิ้ลตีไพลิน รักคุณ เป็นผู้ตรวจเช็คใบสั่งยานอกของผู้ป่วย จึงสอบถามผู้ป่วยว่ายังมียาเหลืออยู่หรือไม่ พบว่าผู้ป่วยแจ้งว่าทำใบสั่งยาหาย จึงไม่ได้ไปรับยาที่โรงพยาบาล และขาดยา	<ul style="list-style-type: none"> - คุณเกิ้ลตีไพลิน รักคุณ รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นและแจ้งหัวหน้างานเพื่อนำมาประชุมภายในหน่วยงาน - นำเรื่องเข้าประชุม CUP BOARD ศูนย์การแพทย์ฯ เพื่อหาทางแก้ปัญหาได้ข้อสรุปว่า ให้งานหน่วยบริการปฐมภูมิและเวชศาสตร์ครอบครัว มารับยาให้ผู้ป่วยและส่งคืนยาให้ รพ.สต.วันถัดไปเพื่อให้ผู้ป่วยมารับที่ รพ.สต. แทนการมาโรงพยาบาล 	ผู้ป่วยสะดวกมากขึ้นต่อการรับยาและทานยาอย่างต่อเนื่อง
คุณราชนัน เพียรสร้าง	คุณราชนัน เพียรสร้าง เป็นผู้จ่ายยาและใบนัดให้ผู้ป่วยหลังจากแพทย์ตรวจเรียบร้อยแล้ว พบว่าผู้ป่วยไม่สะดวกในการไปรับยาในโรงพยาบาล เพราะไม่มีเวลาไป บางรายไม่มีรถเดินทางไป	<ul style="list-style-type: none"> - คุณราชนัน เพียรสร้าง รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นและแจ้งหัวหน้างานเพื่อนำมาประชุมภายในหน่วยงาน - นำเรื่องเข้าประชุม CUP BOARD ศูนย์การแพทย์ฯ เพื่อหาทางแก้ปัญหาได้ข้อสรุปว่า ให้งานหน่วยบริการปฐมภูมิและเวชศาสตร์ครอบครัว มารับยาให้ผู้ป่วยและส่งคืนยาให้ รพ.สต.วันถัดไป 	ผู้ป่วยสะดวกมากขึ้นต่อการรับยาและทานยาอย่างต่อเนื่อง

<p>คุณสายชล สมจิตร</p>	<p>เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ช่วยแพทย์ตรวจรักษาผู้ป่วย พบว่าผู้ป่วยมีระดับความดันโลหิตที่สูง จึงสอบถามผู้ป่วยว่าทานยาครบหรือไม่ ผู้ป่วยแจ้งว่าไม่ได้ทานยาที่ต้องไปรับที่โรงพยาบาลเพราะไม่มีรถเดินทางไป และไม่มีคนไปรับให้</p>	<p>- คุณสายชล สมจิตร รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้น แนะนำผู้ป่วยให้ทานยาให้ครบ และแจ้งหัวหน้างานเพื่อนำมาประชุมภายในหน่วยงาน</p> <p>- นำเรื่องเข้าประชุม CUP BOARD ศูนย์การแพทย์ฯ เพื่อหาทางแก้ปัญหาได้ข้อสรุปว่า ให้งานหน่วยบริการปฐมภูมิและเวชศาสตร์ครอบครัว มารับยาให้ผู้ป่วยและส่งคืนยาให้ รพ.สต.วันถัดไปเพื่อให้ผู้ป่วยมารับที่ รพ.สต. แทนการมาโรงพยาบาล</p>	<p>ผู้ป่วยสะดวกมากขึ้นต่อการรับยาและทานยาอย่างต่อเนื่อง</p>
<p>คุณราชนัน เพียรสร้าง</p>	<p>คุณราชนัน เพียรสร้าง เป็นผู้จ่ายยาและใบนัดให้ผู้ป่วยหลังจากแพทย์ตรวจเรียบร้อยแล้ว พบว่าผู้ป่วยปฏิเสธไปรับยาที่โรงพยาบาล เพราะไม่อยู่กลางงาน และเสนอให้เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเอายาออกมาให้</p>	<p>- คุณราชนัน เพียรสร้าง รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นและแจ้งหัวหน้างานเพื่อนำมาประชุมภายในหน่วยงาน</p> <p>- นำเรื่องเข้าประชุม CUP BOARD ศูนย์การแพทย์ฯ เพื่อหาทางแก้ปัญหาได้ข้อสรุปว่า ให้งานหน่วยบริการปฐมภูมิและเวชศาสตร์ครอบครัว มารับยาให้ผู้ป่วยและส่งคืนยาให้ รพ.สต.วันถัดไปเพื่อให้ผู้ป่วยมารับที่ รพ.สต. แทนการมาโรงพยาบาล</p>	<p>ผู้ป่วยสะดวกมากขึ้นต่อการรับยาและทานยาอย่างต่อเนื่อง</p>
<p>คุณอนุสรรา พัฒนวัชรกุล</p>	<p>คุณอนุสรรา พัฒนวัชรกุล เป็นผู้คำนวณจำนวนเม็ดยาและระบุวันนัดหมายผู้ป่วย จากการสอบถามผู้ป่วยพบว่าผู้ป่วยลืมไปรับยาจากใบสั่งยานอกของแพทย์</p>	<p>คุณอนุสรรา พัฒนวัชรกุล จึงนำปัญหามาพูดคุยในการประชุม CUP BOARD ศูนย์การแพทย์ฯ ได้ข้อสรุปว่า ให้งานหน่วยบริการปฐมภูมิและเวชศาสตร์ครอบครัว มารับยาให้ผู้ป่วยและส่งคืนยาให้ รพ.สต.วันถัดไปเพื่อให้ผู้ป่วยมารับที่ รพ.สต.แทนการมาโรงพยาบาล</p>	<p>ผู้ป่วยสะดวกมากขึ้นต่อการรับยาและทานยาอย่างต่อเนื่อง</p>

6. สรุปความถี่

เรื่อง	จำนวนความถี่
1. มีการประชุมหารือปัญหาภายในหน่วยงาน	5
2. มีการประชุมหารือปัญหาในการประชุม CUP BOARD ศูนย์การแพทย์ฯ	2
3. มีระบบการรับยาให้ผู้ป่วยโรคเรื้อรังจากใบสั่งยานอกของแพทย์	1

7. Key Success Factor (ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ สรุปจากกระบวนการจัดการความรู้ในข้อ.6)

1. มีการประชุมหารือปัญหาภายในหน่วยงาน
2. มีการประชุมหารือปัญหาในการประชุม CUP BOARD ศูนย์การแพทย์ฯ
3. มีระบบการรับยาให้ผู้ป่วยโรคเรื้อรังจากใบสั่งยานอกของแพทย์

8. นวัตกรรมหรือสิ่งที่ได้จากการจัดการความรู้(กรุณาแนบหลักฐาน)

- คู่มือ
- แผ่นพับ
- โปสเตอร์
- โปรแกรมหรือระบบต่างๆ
- มีการเผยแพร่ความรู้ช่องทางต่างๆ ระบุ.....
- อื่นๆระบุ

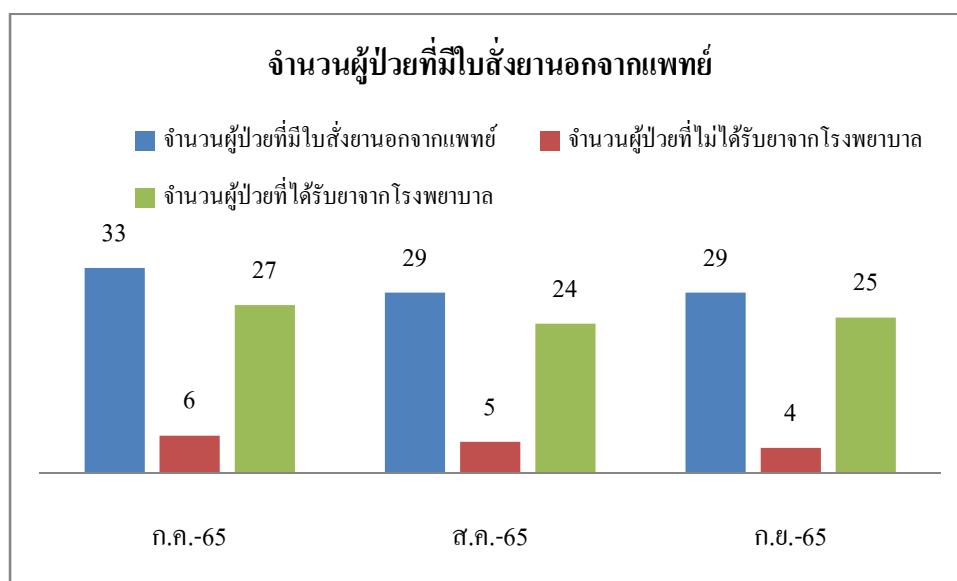
1. มีระบบการรับยาให้ผู้ป่วยโรคเรื้อรังจากใบสั่งยานอกของแพทย์
2. มีทะเบียนรายชื่อผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ต้องรับยาในโรงพยาบาลจากใบสั่งยานอกของแพทย์

9. ผลจากการดำเนินการทำกิจกรรม KM

ผลการสำรวจข้อมูลก่อนทำโครงการ

ชื่อข้อมูล	1.ตารางแสดงจำนวนผู้ป่วยที่มีใบสั่งยานอกจากแพทย์
ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล	กรกฎาคม 2565 – กันยายน 2565
แหล่งที่มาข้อมูล	จำนวนผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ รพ.สต.3 ตำบล 2 หมู่บ้าน (รพ.สต.บ้านทำนบ ,รพ.สต.บ้านลาดช้าง,รพ.สต.บ้านคลอง14เหนือ,สุขศาลาศรีนครินทร์วิโรฒ)

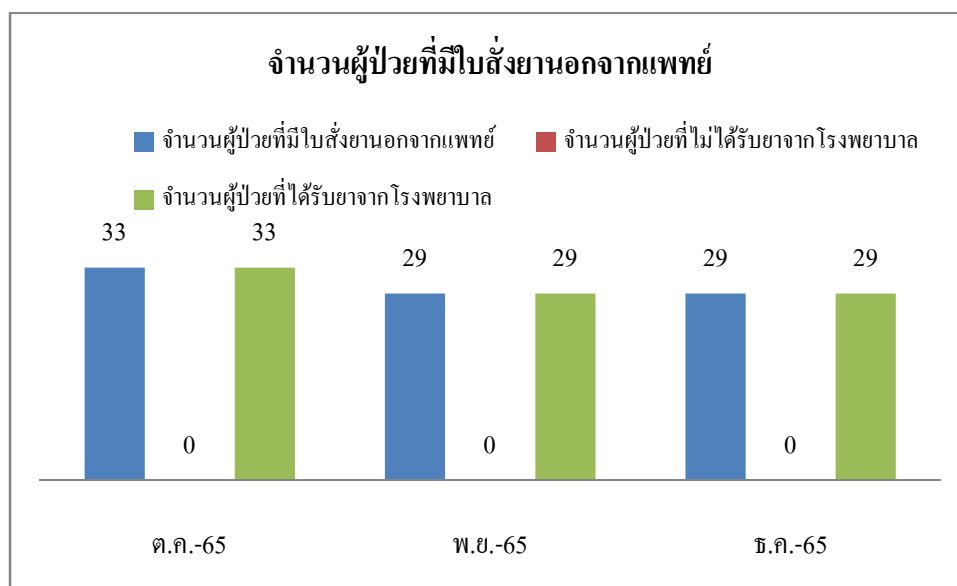
เดือน ปี	จำนวนผู้ป่วยที่มีใบสั่งยานอกจากแพทย์	จำนวนผู้ป่วยที่ไม่ได้รับยาจากโรงพยาบาล	จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับยาจากโรงพยาบาล
กรกฎาคม 2565	33	6 (18.18)	27 (81.81)
สิงหาคม 2565	29	5 (17.24)	24 (82.75)
กันยายน 2565	29	4 (13.79)	25 (86.2)

ผลการสำรวจข้อมูลหลังทำโครงการ

ชื่อข้อมูล	1.ตารางแสดงจำนวนผู้ป่วยที่มีใบสั่งยานอกจากแพทย์
ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล	ตุลาคม 2565 – ธันวาคม 2565
แหล่งที่มาข้อมูล	จำนวนผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ รพ.สต.3 ตำบล 2 หมู่บ้าน (รพ.สต.บ้านทำนบ ,รพ.สต.บ้านลาดช้าง,รพ.สต.บ้านคลอง14เหนือ,สุซศาลาศรีนครินทร์วิโรฒ)

เดือน ปี	จำนวนผู้ป่วยที่มีใบสั่งยานอกจากแพทย์	จำนวนผู้ป่วยที่ไม่ได้รับยาจากโรงพยาบาล	จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับยาจากโรงพยาบาล
ตุลาคม 2565	33	0	33 (100)
พฤศจิกายน 2565	29	0	29 (100)
ธันวาคม 2565	29	0	29 (100)

10. สรุปผลการนำเทคนิคไปปฏิบัติใช้

จากการทำโครงการพัฒนาระบบการเบิกยาให้ผู้ป่วยโรคเรื้อรังจากใบสั่งยานอกของแพทย์ ทำให้เกิดการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยที่หน่วยบริการปฐมภูมิ พบว่าหลังทำโครงการผู้ป่วยที่มีใบสั่งยานอกจากแพทย์ได้รับยาจากโรงพยาบาลทุกราย ผู้ป่วยสะดวกมากขึ้นต่อการรับยาและทานยาครบ

ก่อนทำโครงการทางหน่วยงานได้รวบรวมสถิติจำนวนผู้ป่วยที่มีใบสั่งยานอกจากแพทย์พบว่า เดือนกรกฎาคม 2565 มีจำนวนผู้ป่วยที่มีใบสั่งยานอกจากแพทย์ 33 ราย จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับยาจากโรงพยาบาล 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.81 จำนวนผู้ป่วยที่ไม่ได้รับยาจากโรงพยาบาล 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.18 เดือนสิงหาคม มีจำนวนผู้ป่วยที่มีใบสั่งยานอกจากแพทย์ 29 ราย จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับยาจากโรงพยาบาล 24 ราย

คิดเป็นร้อยละ 82.75 จำนวนผู้ป่วยที่ไม่ได้รับยาจากโรงพยาบาล 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.24 และเดือน กันยายน 2565 มีจำนวนผู้ป่วยที่มีใบสั่งยานอกจากแพทย์ 29 ราย จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับยาจากโรงพยาบาล 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.2 จำนวนผู้ป่วยที่ไม่ได้รับยาจากโรงพยาบาล 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.79

หลังทำโครงการทางหน่วยงานได้รวบรวมสถิติจำนวนผู้ป่วยที่มีใบสั่งยานอกจากแพทย์พบว่า เดือน ตุลาคม 2565 มีจำนวนผู้ป่วยที่มีใบสั่งยานอกจากแพทย์ 33 ราย จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับยาจากโรงพยาบาล 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวนผู้ป่วยที่ไม่ได้รับยาจากโรงพยาบาล 0 ราย เดือนพฤศจิกายน มีจำนวนผู้ป่วยที่มีใบสั่งยานอกจากแพทย์ 29 ราย จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับยาจากโรงพยาบาล 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวนผู้ป่วยที่ไม่ได้รับยาจากโรงพยาบาล 0 ราย และเดือนธันวาคม 2565 มีจำนวนผู้ป่วยที่มีใบสั่งยานอกจากแพทย์ 29 ราย จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับยาจากโรงพยาบาล 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับยาจากโรงพยาบาล 0 ราย ตามลำดับ

11. AfterAction Review (AAR)

1. คิดว่าท่านบรรลุในเรื่องใดบ้าง

- 1.1 มีระบบการรับยาให้ผู้ป่วยโรคเรื้อรังจากใบสั่งยานอกของแพทย์
- 1.2 มีทะเบียนรายชื่อผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ต้องรับยาในโรงพยาบาลจากใบสั่งยานอกของแพทย์
- 1.3 ผู้ป่วยได้รับยาครบทุกรายและทานยาครบตามที่แพทย์สั่ง

2. ท่านคิดว่าเรื่องใดที่ไม่บรรลุ

2.1 มีผู้ป่วยบางรายลืมมารับยาที่ รพ.สต.หลังจากที่เจ้าหน้าที่งานหน่วยบริการปฐมภูมิและเวชศาสตร์ครอบครัวรับยาจากโรงพยาบาลมาให้แล้ว จึงแก้ปัญหาโดยการให้ อสม.นำไปให้ที่บ้าน

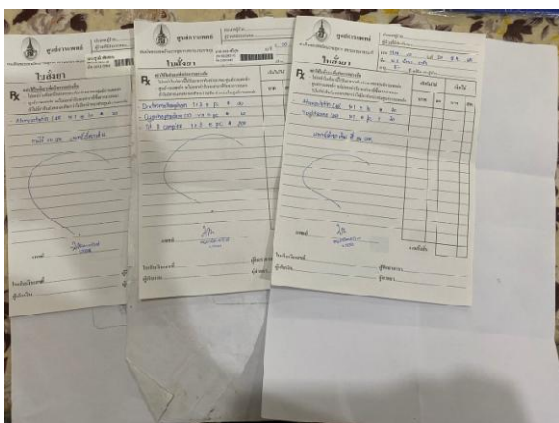
3. ท่านต้องการให้ปรับขั้นตอนใดบ้างในกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

- 3.1 มีการประชุมเพื่อหารือถึงผลการแก้ไขปัญหา และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

4. ท่านสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาได้อย่างไร

4.1 พัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยทำให้เกิดความต่อเนื่องในการรักษา ช่วยทำให้ทีมแพทย์สามารถรักษาผู้ป่วยได้ตามแบบแผน อสม.และเจ้าหน้าที่ รพ.สต.มีส่วนร่วมในการวางแผนแก้ไขปัญหาและความร่วมมือในการดูแลรักษาผู้ป่วยมากขึ้น

12. ภาพประกอบการทำกิจกรรม

ใบสั่งยานอกจากแพทย์

ยืนยันตัวตนและยืนยันสิทธิการรักษา

ยื่นใบสั่งยานอกกับเภสัชกร

ติดต่อการเงินเพื่อชำระเงิน

รอรับยาที่ห้องยาผู้ป่วยนอก

ส่งมอบยาให้รพ.สต./ผู้ป่วย

ทะเบียนรายชื่อผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ต้องรับยาในโรงพยาบาลจากใบสั่งยานอกของแพทย์

ทะเบียนใบสั่งยาผู้ป่วยโรคเรื้อรัง

ลำดับ	วันที่รับยา	ชื่อ-นามสกุล	วันที่ส่งยา	รายละเอียดผู้รับ	หมายเหตุ

ทะเบียนใบสั่งยาผู้ป่วยโรคเรื้อรังบ้านคลองระดม

ลำดับ	วันที่รับยา	ชื่อ-นามสกุล	วันที่ส่งยา	รายละเอียดผู้รับ	หมายเหตุ

ทะเบียนใบสั่งยาผู้ป่วยโรคเรื้อรังบ้านท่าบ่อ

ลำดับ	วันที่รับยา	ชื่อ-นามสกุล	วันที่ส่งยา	รายละเอียดผู้รับ	หมายเหตุ

(นางสาวอนุสรฯ พัฒน์วีชรกุล)
 รักษากรทรวงหน้างานหน่วยบริการปฐมภูมิและเวชศาสตร์ครอบครัว